

Forslag

til

Lov om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger

Fremsat den 1. december 1977 af *ministeren for offentlige arbejder*.

Kapitel 1

Lovens område

§ 1. Loven omfatter autorisation af gas-, vand- og sanitetsmestre og kloakmestre (kap. 2) og regler for gasinstallationer, herunder krav til de materialer og brugsgenstande, som indgår i installationerne (kap. 3). Loven finder ikke anvendelse på installationer ombord på skibe.

Kapitel 2

Autorisationer

§ 2. Kun personer eller virksomheder, der har opnået autorisation som gas-, vand- og sanitetsmester (VVS-installatør), henholdsvis kloakmester, må udføre arbejder ved

- 1) gasinstallationer fra og med tilslutning til forsyningsledning (hovedledning), forsyningsanlæg, eller gasflasker
- 2) vandinstallationer fra og med tilslutningen til forsyningsledningen (hovedledningen), når der sker tilslutning til forsyningsanlæg for flere end en enkelt forbruger, samt
- 3) afløbsinstallationer og dertil hørende kloakledninger til og med tilslutningen til hovedkloak/gadekloak.

Stk. 2. Undtaget fra kravet om autorisation er arbejder, som af gas- og vandforsyningsvirksomheder eller kloakanlæg ved eget personale udføres ved installationer, som de forsyner med gas eller vand, eller som er tilsluttet deres kloaksystem.

Stk. 3. Ministeren for offentlige arbejder kan helt eller delvis undtage særlige kategori-

er af de i stk. 1 nævnte arbejder fra bestemmelserne i dette kapitel. Retten til at udføre sådanne arbejder kan gøres betinget af, at vedkommende har bestået en særlig af ministeren godkendt prøve, der afviger fra den almindelige i henhold til § 4, stk. 1, nr. 1) godkendte prøve.

§ 3. Autorisation i henhold til § 2 meddeles af et af ministeren for offentlige arbejder dertil bemyndiget organ.

Stk. 2. Ministeren for offentlige arbejder fastsætter regler om fremgangsmåden ved ansøgning om autorisationer, samt om de vilkår, der skal gælde for en autorisation.

Stk. 3. Efter forhandling med Kommunernes Landsforening samt Københavns og Frederiksberg kommuner fastsætter ministeren for offentlige arbejder ordensmæssige forskrifter for udøvelse af virksomhed som autoriseret mester.

Stk. 4. For indehavelse af autorisation opkræves afgifter, hvis størrelse fastsættes af ministeren for offentlige arbejder.

§ 4. Autorisation gives, når følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Ansøgeren skal have bestået en af ministeren for offentlige arbejder godkendt prøve.
- 2) Ansøgeren skal her i landet have fast forretningssted med telefon.
- 3) Ansøgeren skal stille en af ministeren for offentlige arbejder i henhold til § 6 fastsat sikkerhed for den ansvarlige udførelse af arbejdet.

- 4) Ansøgeren må ikke være umyndig eller under konkurs.
- 5) Såfremt der er forløbet mere end 5 år fra den dag, ansøgeren bestod mesterprøven, skal ansøgeren dokumentere, at han inden for de sidste 5 år har haft mindst 1 års praktisk arbejde i branchen.
- 6) Ansøgeren skal afgive en skriftlig erklæring om, hvorvidt han inden for de sidste 3 år er straffet for overtrædelse af reglerne i denne lov eller lov om visse forhold vedrørende gas-, vand- og afløbsinstallationer og dertil hørende kloakledninger eller bestemmelser udfærdiget i henhold til disse love, og om, hvorvidt en autorisation er frataget ham i henhold til en af disse love.

Stk. 2. Ministeren for offentlige arbejder fastsætter regler for, under hvilke betingelser de i § 2, stk. 1, nævnte arbejder kan udføres af selskaber eller andre juridiske personer under ledelse af en i virksomheden ansat autoriseret mester, herunder regler for, hvilke af de for opnåelse af autorisation fastsatte betingelser, der skal opfyldes henholdsvis af virksomheden og af den autoriserede mester eller af begge.

Stk. 3. Hvor forholdene særligt taler derfor, kan ministeren for offentlige arbejder dispensere fra den i stk. 1, nr. 1, anførte betingelse om aflæggelse af prøve, ligesom den autorisationsudstedende myndighed kan dispensere fra de i stk. 1, nr. 2-6, anførte betingelser.

Stk. 4. I det omfang det er nødvendigt for at gennemføre regler fastsat af De europæiske Fællesskaber, fastsætter ministeren for offentlige arbejder bestemmelser om, at personer, der har drevet eller driver tilsvarende virksomhed i et andet medlemsland, og som råder over det nødvendige kendskab til de danske installationsforskrifter, er fritaget for at opfylde betingelserne i stk. 1, nr. 1 og 2.

§ 5. Uanset om en ansøger opfylder betingelserne i § 4 for opnåelse af autorisation, kan udstedelse af autorisation nægtes:

- 1) under de omstændigheder, der er nævnt i borgerlig straffelovs § 78, stk. 2,
- 2) såfremt ansøgeren i et andet medlemsland inden for De europæiske Fællesskaber er ikendt sanktioner for forhold, der kan si-

destilles med de i borgerlig straffelovs § 78, stk. 2, nævnte, eller

- 3) såfremt ansøgeren i stilling eller erhverv i øvrigt har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at han ikke vil drive virksomheden på forsvarlig måde

Stk. 2. Afslag på ansøgning om autorisation begrundet med de i stk. 1, nr. 3, nævnte forhold kan af ansøgeren inden 4 uger efter, at afslaget er meddelt den pågældende, forlanges indbragt for det i § 9 omhandlede nævn. Afslaget skal indeholde oplysning herom.

§ 6. Som vilkår for udstedelse af autorisation i henhold til § 3, stk. 1, jfr. § 2, stk. 1, samt for opretholdelse af autorisation i medfør af § 20, stk. 2, skal der af autorisationens indehaver over for den autorisationsudstedende myndighed stilles en sikkerhed for den forsvarlige udførelse af arbejdet. Sikkerheden skal tjene til dækning af udgifter, der påføres vedkommende gasleverandør, vandværk eller kloakanlæg som følge af mangelfuldt udførte installationer, herunder udgifter til at bringe installationer i forskriftsmæssig stand, således at de kan tages i anvendelse af forbrugeren, samt udgifter, som andre har ved at blive pålagt at bringe installationen i en sådan stand.

Stk. 2. Har en kommune eller et kommunalt værk afholdt udgifter som nævnt i stk. 1, kan kommunalbestyrelsen forlange, at den autorisationsudstedende myndighed foranligger udbetaling af stillet sikkerhed til dækning af udgifterne.

Stk. 3. Efter forhandling med Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg kommuner samt de interesserede organisationer fastsætter ministeren for offentlige arbejder bestemmelser om sikkerhedens størrelse og om, hvorledes sikkerheden stilles, om fremgangsmåden ved anvendelse af sikkerheden samt om genskabelse af anvendt sikkerhed.

Stk. 4. En autorisation bortfalder, såfremt indehaveren ikke inden 1 måned genskaber en anvendt sikkerhed i overensstemmelse med de i henhold til stk. 3, fastsatte regler.

§ 7. En autorisation bortfalder uden særskilt tilbagekaldelse, når indehaveren dør eller ophører med at drive forretning som autoriseret mester eller kommer under kon-

kurs eller undlader efter påkrav at indbetale afgift for autorisation efter § 3, stk. 4.

Stk. 2. Den autorisationsudstedende myndighed kan efter indstilling fra vedkommende kommunalbestyrelse tillade videreførelse i indtil 2 år af en virksomhed, hvor indehaveren af autorisationen er afgået ved døden eller i øvrigt bliver ude af stand til at varetage de funktioner, der ved autorisationens udfærdigelse er forudsat bestridt af den pågældende. Tilladelsen forudsætter, at virksomhedens arbejder udføres under tilsyn og ansvar af en anden autoriseret mester.

§ 8. En kommunalbestyrelse skal i forbindelse med behandlingen af byggesager i henhold til byggelovgivningen påse, at arbejder, der anmeldes, og som er omfattet af kravet om autorisation, er udført af personer eller virksomheder, der ifølge reglerne i denne lov er berettiget dertil.

Stk. 2. Dersom en kommunalbestyrelse eller forsyningsvirksomhed konstaterer, at reglerne i denne lov er overtrådt, eller at en autoriseret mester har gjort sig skyldig i øvrige forhold, som vil kunne medføre frakendelse af autorisationen i henhold til § 9, indgiver kommunalbestyrelsen underretning herom til den autorisationsudstedende myndighed.

§ 9. Såfremt en indehaver af en autorisation har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelighed ved udførelsen af installationsarbejder eller har overtrådt vilkårene for autorisationen, kan den pågældende frakendes autorisationen af et nævn, der nedsættes af ministeren for offentlige arbejder. Begæring om frakendelse kan fremsættes af den autorisationsudstedende myndighed eller af en kommunalbestyrelse.

Stk. 2. Nævnets formand skal være en dommer. I sager vedrørende gas-, vand- og sanitetsmestre tiltrædes nævnet af fire medlemmer, hvoraf de to skal være kommunalt ansatte ingeniører med særligt kendskab til gas-, vand- og sanitetsinstallationer samt to autoriserede gas-, vand- og sanitetsmestre. I sager vedrørende kloakmestre tiltrædes nævnet af fire medlemmer, hvoraf de to skal være kommunalt ansatte ingeniører med særligt kendskab til kloakledninger samt to autoriserede kloakmestre.

Stk. 3. Nævnet kan frakende en autorisation på tid fra 1-5 år eller indtil videre.

Stk. 4. Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 10. Nævnets afgørelser kan af autorisationens indehaver forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes overfor den autorisationsudstedende myndighed inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Afgørelsen skal indeholde oplysning herom. Myndigheden anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 2. Anmodning om sagsanlæg har opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, at den pågældende under sagens behandling ikke må udøve den virksomhed, tilladelsen vedrører. Hvis frakendelsen findes lovlig ved dommen, kan det i denne bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

§ 11. Det i § 9 omhandlede nævn kan til enhver tid efter ansøgning ophæve en foretagen frakendelse. Såfremt frakendelsen er sket indtil videre og der er forløbet mindst 5 år efter frakendelsen og mindst 2 år efter, at ophævelse senest er nægtet ved dom, kan ansøgeren, dersom ansøgning om ophævelse afslås, indenfor en frist af 4 uger forlange afgørelsen prøvet ved domstolene. § 10, stk. 1, 3. og 4. pkt. anvendes tilsvarende.

§ 12. En autorisation, der er bortfaldet eller frakendt, jfr. § 6, stk. 4, § 7 og § 9, skal af indehaveren eller dennes bo afleveres til den myndighed, der har udstedt autorisationen.

§ 13. Personer eller virksomheder, der ikke har autorisation som gas-, vand og sanitetsmester eller som kloakmester eller hvis autorisation er bortfaldet eller frakendt, jfr. § 6, stk. 4, § 7 og § 9, må ikke betegne sig som gas-, vand- og sanitetsmester, VVS-installatør eller iøvrigt ved annoncering eller på anden måde foretage noget, der er egnet til at vække forestilling om, at sådan autorisation haves.

§ 14. Til at overvåge afholdelsen af de i § 4 omhandlede prøver nedsætter ministeren for offentlige arbejder en eller flere eksamenskommissioner, hvis medlemmer udpeges

af ministeren for offentlige arbejder efter forhandling med de interesserede organisationer, kommunale sammenslutninger m. v. Ministeren fastsætter regler for kommissionernes virksomhed samt forskrifter for aflægelse af prøverne. For deltagelse i prøverne erlægges et gebyr, hvis størrelse fastsættes af ministeren for offentlige arbejder og således, at det svarer til udgifterne ved afholdelsen af prøverne.

Kapitel 3

Gasinstallationer m. v.

§ 15. Ministeren for offentlige arbejder kan fastsætte forskrifter for udførelse af gasinstallationer (gasreglementet) og for gasledningsanlæg, bortset fra de i lov om naturgasforsyning omhandlede transmissionsanlæg for naturgas. Ministeren kan endvidere fastsætte krav til de materialer og brugsgenstande, der benyttes i installationer og ledningsanlæg, samt krav om prøvning af det pågældende materiel.

§ 16. Som bistand for ministeren ved udførelsen af gasreglementet virker et af ministeren for offentlige arbejder nedsat rådgivende udvalg (Det rådgivende Gasudvalg).

Stk. 2. Det rådgivende Gasudvalg beskikkes af ministeren for offentlige arbejder efter indstilling fra interesserede organisationer, kommunale sammenslutninger m. v. Ministeren udpeger udvalgets formand blandt dets medlemmer.

Stk. 3. Danmarks Gasmateriel Prøvning forestår administrationen af gasreglementet.

Stk. 4. Ministeren for offentlige arbejder udfærdiger en forretningsorden for Det rådgivende Gasudvalg.

§ 17. I gasreglementet kan der fastsættes:

- 1) bestemmelser om udførelse, vedligeholdelse og benyttelse af gasinstallationer,
- 2) krav til indretningen, funktionen, vedligeholdelsen og benyttelsen af apparater, armaturer og slanger, som indgår i sådanne installationer,
- 3) bestemmelser om prøvning, godkendelse og mærkning af gasmateriel,
- 4) forbud mod til brug her i landet at fremstille, indføre, sælge eller udlevere gas-

materiel, hvis anvendelse strider imod reglementets bestemmelser,

- 5) bestemmelser om mestres pligt til at anmelde arbejder til gasleverandøren,
- 6) bestemmelser om kontrol med gasinstallationer og gasmateriel, herunder om gasleverandørens tilsyn med de anlæg, hvortil levering sker,
- 7) bestemmelser om pligt for ejere og brugere af gasinstallationer samt for fabrikanter og forhandlere af gasmateriel til at give vedkommende kontrolorgans repræsentanter adgang til uden retskendelse mod behørig dokumentation at undersøge gasinstallationer og gasmateriel samt at udtage eksemplarer af gasmateriel til kontrol,
- 8) regler, der ud over de i nr. 5-7 nævnte kontrolbestemmelser er nødvendige for gennemførelsen af De europæiske Fællesskabers bestemmelser om godkendelse af og kontrol med gasmateriel,
- 9) overgangsbestemmelser med hensyn til allerede installeret materiel, som ikke er i overensstemmelse med reglementets bestemmelser,
- 10) øvrige bestemmelser, som findes fornødne til forebyggelse af ulykker som følge af udsivning, antændelse m. v. af gas.

§ 18. Ministeren for offentlige arbejder fastsætter afgifter, der af gasleverandører samt af fabrikanter og forhandlere af gasmateriel skal betales til dækning af udgifterne ved Det rådgivende Gasudvalgs virksomhed samt ved drift af Danmarks Gasmateriel Prøvning, bortset fra udgifter, der dækkes i henhold til § 3.

Kapitel 4

Straffebestemmelser

§ 19. Med bøde straffes den, der

- 1) udfører arbejde ved de i § 2 omhandlede installationer og ledninger, uden at være berettiget dertil i medfør af reglerne i denne lov,
- 2) lader sådant arbejde udføre af personer, der ikke efter denne lov er berettiget dertil,
- 3) overtræder §§ 12 og 13.

Stk. 2. I forskrifter, der fastsættes i medfør af § 2, § 3, stk. 2 og 3, § 4 og § 15, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 3. For overtrædelser, der begås af aktieselskaber, andelsselskaber, anpartsselskaber eller lignende kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

Stk. 4. Forældelsesfristen for strafansvaret ved overtrædelse af forskrifter fastsat i henhold til § 15 er 10 år.

Kapitel 5

Overgangs- og ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 20. Loven træder i kraft den 1. juli 1978. Tidspunktet for ikrafttrædelsen af §§ 2-12 fastsættes dog af ministeren for offentlige arbejder.

§ 21. Lov nr. 132 af 13. april 1962 om visse forhold vedrørende gas-, vand- og afløbsinstallationer og dertil hørende kloakledninger ophæves. Tidspunktet for ophævelsen af §§ 2-11 fastsættes dog af ministeren for offentlige arbejder.

§ 22. Autorisationer udstedt efter den før 1. juli 1962 gældende lovgivning eller efter overgangsbestemmelser fastsat i henhold til

den i § 21 nævnte lov vedbliver at have gyldighed med de begrænsninger, der er fastsat i de enkelte autorisationer.

Stk. 2. I øvrigt anvendes denne lov samt de beføjelser, der er tillagt den i § 3, stk. 1, nævnte autorisationsudstedende myndighed, også på indehavere af de i stk. 1 nævnte autorisationer.

Stk. 3. Personer, der i øvrigt er indehavere af autorisationer udstedt i medfør af den i § 21 nævnte lov, meddeles autorisation som gas-, vand- og sanitetsmester, henholdsvis kloakmester, efter denne lovs § 3, stk. 1, jfr. § 2, stk. 1, fra lovens ikrafttræden, såfremt de inden et af ministeren fastsat tidspunkt har stillet sikkerhed efter § 6.

Stk. 4. Ministeren for offentlige arbejder kan fastsætte overgangsbestemmelser, herunder bestemmelser om pligt for kommunalbestyrelserne til at indsende oplysning til den autorisationsudstedende myndighed om autorisationer udstedt i henhold til den hidtidige lovgivning.

§ 23. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som følger af de særlige grønlandske forhold.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Formålet med forslaget er en rationalisering og effektivisering af autorisationsordningen for gas-, vand- og sanitetsmestre samt kloakmestre. Endvidere søges der ved forslaget hjemmel til i videre omfang end hidtil at fastsætte tekniske krav vedrørende gasledninger, især med henblik på en eventuel fremtidig etablering af distributionsledninger for naturgas. Lov nr. 294 af 7. juni 1972 om naturgasforsyning finder ikke anvendelse på lokaldistribution af naturgas, og det vil derfor være nødvendigt at skabe særlig lovhjemmel for fastsættelse af tekniske regler for distributionsledninger for naturgas, såfremt der træffes beslutning om indførelse af naturgas i Danmark.

Bestemmelser om autorisation af de personer, der udfører arbejder ved anlæg til forsyning med gas, vand og elektricitet samt med kloakanlæg, har under forskellige former eksisteret i dansk lovgivning siden 1903 og er begrundet i hensynet til de farer, der er forbundet med brugen af elektricitet og gas, og i ønsket om at undgå skadevirkninger på de ledninger og anlæg, der er tilvejebragt af det offentlige eller af offentlige selskaber. For elinstallatørernes vedkommende er bestemmelserne udskilt i en særlig lov fra 1958. Den nugældende lov om gas-, vand- og afløbsinstallationer er fra 13. april 1962 (nr. 132).

Reglerne i 1962-loven bygger på et system, hvorefter personer, der ønsker at udføre de arbejder, der omfattes af loven, skal have autorisation i hver enkelt kommune, de ønsker at arbejde i. Mestre, der har en autorisation i den kommune, hvor deres forretningssted ligger (hjemstedsautorisationer), kan kræve at få tillægsautorisationer i andre kommuner. I tiden fra 1962 er udviklingen inden for erhvervet gået i retning af, at de enkelte mestre udfører arbejder over større geografiske områder, og denne udvikling har betydet forøget besvær for mestrene med at søge nye autorisationer. De autoriserede mestres organisationer er derfor, bl. a. gennem Håndværksrådet, over for ministeriet for offentlige arbejder gået ind for en ordning, hvorefter autorisationerne gøres landsdækkende og administreres af en central myndighed, hvorved man også vil opnå, at bestemmelserne i loven håndhæves på en ensartet måde i hele landet.

Den stigning i udstedelsen af autorisationer, som den nævnte udvikling har givet anledning til, har også betydet et forøget arbejde for kommunerne, og det er anslået, at overgang til et centralt (statslig) styret autorisationssystem vil medføre besparelser for kommunerne på ca. 800.000 kr. årlig.

Det ville imidlertid ikke være muligt fra centralt hold at føre den nødvendige kontrol med de arbejder, de autoriserede mestre udfører, og den foreslåede ordning forudsætter derfor, at de kommunale myndigheder – især bygningsmyndighederne – samt gas- og vandværker som hidtil fører det løbende tilsyn med arbejdet. På denne baggrund bør det fortsat gælde, at en kommune kan trække på den sikkerhed, som de autoriserede mestre skal stille for afhjælpning af mangelfuldt arbejde, og kommunerne bør også – uden at den centrale autorisationsudstedende myndighed behøver at høres – kunne stille krav om frakendelse af en autorisation i tilfælde, hvor en autoriseret mester har udvist grov eller oftere gentagen forsømmelighed ved arbejdets udførelse eller har tilsidesat vilkårene for autorisationen. På dette punkt er det imidlertid vigtigt, at der opnås en fuldstændig ensartet bedømmelse for hele landet, og kompetencen til at frakende autorisationer foreslås derfor henlagt til et nævn, bestående af kommunale teknikere og autoriserede mestre og med en dommer som formand. Efter den nugældende lov kan den enkelte kommune i sådanne tilfælde selv tilbagekalde en autorisation, men denne beføjelse har kun været benyttet i meget sjældne tilfælde – for hele landet næppe over ca. 20 i de 15 år loven har eksisteret.

I betragtning af den væsentlige rolle, kommunerne stadig vil spille ved autorisationsreglernes administration, er det foreslået, at der, forinden ministeren for offentlige arbejder udfærdiger de detaljerede regler om sikkerhedsstillelse og om de mere ordensmæssige forskrifter for de autoriserede mestres virksomhed, skal føres forhandlinger med Kommunernes Landsforening og med Københavns og Frederiksberg kommuner.

Administrationen af den foreslåede nye autorisationsordning foreslås henlagt til Danmarks Gasmateriel Prøvning, der er et direktorat under ministeriet for offentlige arbejder, og som hidtil alene har beskæftiget sig med udarbejdelse af regler for

F. t. l. vedr. vand- og afløbsledninger.

gasinstallationer og med prøvning og godkendelse af gasmateriel. Til varetagelse af de omhandlede funktioner vil kræves et yderligere personale i denne institution på 1 halvdagsbeskæftiget jurist og 2 kontoruddannede personer svarende til personaleudgifter på ca. 200.000 kr. årligt. Det samlede årlige driftsbudget for administrationen af ordningen forventes at blive på ca. 300.000 kr. I en overgangsperiode på ca. et halvt år efter lovens vedtagelse vil der herudover være behov for 2 kontoruddannede personer, svarende til en udgift på ca. 75.000 kr., hvortil kommer anskaffelse af kontorinventar m. v., ca. 125.000 kr., eller i alt ca. 200.000 kr. Udgifterne ved forslaget gennemførelse skønnes således i alt i finansåret 1. april – 31. december 1978 at ville beløbe sig til ca. 500.000 kr. og i de følgende år ca. 300.000 kr.

Det er hensigten gennem opkrævning af årlige afgifter fra de autoriserede mestre at søge opnået dækning for udgiften ved den løbende administration af ordningen.

I lov nr. 132 af 13. april 1962 er tillige fastsat regler om udførelse af gasinstallationer. Ifølge lovens § 1, stk. 3, falder »gasværkers hovedledninger« udenfor lovens område, hvilket for så vidt angår bygas indebærer, at kun ledningsanlæg (stikledninger) til og med tilslutningen til hovedledninger (forsyningsledninger) er omfattet af bestemmelserne. Når det drejer sig om andre gasarter (flaskegas og naturgas) er bestemmelsen derimod ikke helt entydig, men den har i praksis været fortolket således, at f. eks. forsyningsledninger for flaskegas fra et gastankanlæg til et boligområde falder udenfor lovens bestemmelser.

Som allerede nævnt søges der med lovforslaget skabt hjemmel for fastsættelse af regler for distributionsledninger for naturgas, men der bør samtidig skabes hjemmel til at fastsætte forskrifter for udførelse af alle gasførende tekniske dele i det omfang, det er påkrævet af sikkerhedsmæssige grunde.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Ved afgrænsningen af lovens område er der sket en opdeling i forhold til tidligere, idet der i § 2 fastsættes et område set i relation til autorisationer og i § 15 fastsættes et område for gasreglementet.

Forslaget skelner ikke mellem de forskellige gasformer (eksempelvis bygas, flaskegas, naturgas), idet samtlige regler, der omtales, gælder uanset gasart.

Reglerne gælder generelt, d.v.s. også i relation til biler og campingvogne, hvilket med tiden har fået større praktisk betydning i relation til flaskegas. For gasinstallationer i skibe gælder derimod regler fastsat af handelsministeriet.

Medens bestemmelser om gasinstallationer og gasmateriel findes i gasreglementet, jfr. forslaget kapitel 3, er reglerne for vand- og afløbsinstallationer m. v. fastsat i henhold til bygningslovgivningen.

Til § 2

Ved installationer har man – som i den gældende lov – henholdt sig til den i almindelig sprogbrug fastslåede anvendelse af ordet, hvorefter det omfatter såvel et arbejde som det fremlagte arbejdsresultat. Der er tænkt på et egentligt indgreb, således at almindelig vedligeholdelse af materiel, hvortil der ikke kræves anvendelse af værktøj, ikke betragtes som installation, ligesom apparatfabrikanters indregulering og service, som ikke medfører ændring af det installerede, ikke betragtes som installationsarbejde.

Autorisationskravet omfatter samtlige gasinstallationer til og med tilslutning til hovedledning/forsyningsledning eller direkte tilslutning til individuelt forsyningsanlæg eller for mindre flaskegasanlægs vedkommende til og med tilslutning til flaske. Udtrykket hovedledning er det traditionelle udtryk for egentlige bygasværkers forsyningsledninger, medens ordet forsyningsledning tillige omfatter andre jordledninger indtil stikledningen. Medens de gældende regler kun udtrykkeligt undtager de egentlige gasværkers hovedledninger, er det i lovforslaget klargjort, at også andre gasleverandørers forsyningsledninger er undtaget fra autorisationskravet. Dette gælder således tidligere gasværker, der ikke længere selv producerer bygas, men som modtager gas i deres tanke fra et andet gasværk til levering til forbrugeren, eller som distribuerer flaskegas fra deres tanke. På tilsvarende måde falder f. eks. ledningsnet fra gastanke, der forsyner erhvervs- eller boligområder samt institutionsvirksomheder med flaskegas, uden for autorisationskravet.

Derudover er der sket den realitetsændring, at også gasinstallationer, der er forbundet med forsyningsanlæg for en enkelt forbruger, vil være omfattet af loven. Af 1962-lovens bemærkninger fremgår, at man ikke mente, undtagelserne ville få praktisk betydning. I dag, hvor man opererer med skraldgas (kloakgas, jordgas og gødningsgas), kan det få praktisk betydning, og undtagelsesbestem-

melsen bør derfor af sikkerhedsmæssige grunde ikke opretholdes.

Afgrænsningen af kloakmesterens arbejdsområde over for sanitetsmesterens arbejdsområde har i de senere år på grund af nye materialer inden for de pågældende områder givet anledning til diskussioner. Man har dog ikke ment, at det skal føre til en nærmere afgrænsning i loven. Efter herskende opfattelse omfatter kloakmesterens arbejdsområde afløbsanlægget fra hovedkloak og indtil terrænhøjde eller færdigt gulv, medens arbejdet derfra og videre i bygningen er sanitetsmesterens arbejdsområde. Denne afgrænsning er for såvidt naturlig, idet der uanset mere ensartet materialebrug inden for de to områder er en klar forskel med hensyn til de krav, der stilles ved udførelse af den underjordiske del af afløbsanlægget i forhold til den del, der anbringes i bygningen; eksempelvis kræver den underjordiske installation særlig viden om afstivning. Det kan dog ikke udelukkes, at der kan findes tilfælde, hvor det vil være naturligt at foretage grænsedragningen et andet sted, og man finder derfor ikke at loven bør afskære mulighederne for en vis overlappning.

Bestemmelsen i stk. 2, er en videreførelse af den gældende adgang for gas- og vandværker samt kloakvæsener til at lade eget personale d.v.s. personale, der er ansat af værket eller væsenet, foretage visse arbejder ved de installationer, der er tilsluttet hovedledningen, f. eks. arbejde ved ledninger, i gadearealer (stikledninger), udskiftning af gas- og vandmålere, arbejde ved husinstallationer, især i tilfælde hvor ejeren har vægret sig ved at bringe installationer i forskriftsmæssig stand. Bestemmelsen omfatter også flaskegasleverandørers arbejder af den omhandlede karakter på mindre flaskegasanlæg. Det er forudsat, at bestemmelsen ikke giver gas- og vandleverandører adgang til at drive sædvanlig gas-, vand- og sanitetsmestervirksomhed, henholdsvis kloakmestervirksomhed uden autorisation, og at bestemmelsen i almindelighed kun omfatter arbejder af den ovenfor anførte art.

Bestemmelsen i stk. 3 er indsat for at give mulighed for at visse simple indgreb, som må betegnes som installationer, men som uden risiko kan udføres af de fleste brugere selv, undtages fra autorisationskrav. Der er her især tænkt på udskiftning af vandpakninger i installationer, hvor der findes en stophane i lejligheden. Sådanne arbejder udføres antageligt i dag i vidt omfang af brugerne selv, og opretholdelsen af et forbud vil næppe have større virkning i praksis. Udarbejdelsen af de nærmere afgrænsninger af og betingelser for und-

tagelsen er foreslået henlagt til ministeren for offentlige arbejder.

Bestemmelsen forudsættes endvidere anvendt på arbejder, der i praksis ikke udføres af autoriserede mestre idag, men hvor sikkerhedsmæssige hensyn tilsiger, at arbejdet bør udføres af en person, der har gennemgået en særlig udsannelse. Dette gælder således flaskegasinstallationer i campingvogne. For campingvognenes vedkommende må der stilles særlige krav til installationerne på grund af ryster og samt vognenes tæthed. Det må erkendes, at 1962-lovens krav om autorisation ikke er blevet efterlevet for så vidt angår disse installationer, og at en stor del af installationerne er udført af campingvognejerer selv eller af campingvognfirmaer. — En hensigtsmæssig løsning på problemet vil være, at campingvognsfabrikanter, importører og forhandlere eller disses ansatte gennemgår et særligt kursus og på grundlag heraf meddeles en begrænset autorisation til at udføre disse installationer. Hvor der er tale om import af campingvogne med færdige installationer, må autorisationen endvidere omfatte adgang til at efterse installationerne og tage ansvaret for dem, som om de var udført af autorisationens indehaver selv. Det er derimod ikke tanken med denne bestemmelse at ændre den nuværende ordning, hvor der normalt udstedes én autorisation, omfattende gas-, vand- og sanitetsfagene.

Ifølge § 3 stk. 2 i 1962 loven kan ministeren for offentlige arbejder bemyndige statsinstitutioner til at lade arbejder indenfor deres egne installationer og ledninger udføre af egne ansatte, som ikke har autorisation, men som har bestået den foreskrevne prøve. Med indførelsen af den centrale autorisationsordning bortfalder behovet for denne bestemmelse, der ikke har været anvendt i praksis, idet ansatte, som har bestået prøven, vil kunne autoriseres til at udføre det pågældende arbejde, eventuelt efter dispensation i henhold til § 4, stk. 3, fra kravene om eget forretningssted, sikkerhedsstillelse m. v.

Til § 3

Som nævnt i de almindelige bemærkninger er det forudsat, at Danmarks Gasmateriel Prøvning bemyndiges til at udstede de af loven omfattede autorisationer, og at autorisationerne udstedes med gyldighed for hele landet.

Lovforslaget forudsætter, at der administrativt udfærdiges nærmere regler om, hvorledes en ansøger skal dokumentere, at han opfylder betingelserne for at opnå autorisation.

I vilkårene for autorisationerne kan der bl. a. fastsættes nærmere krav til anmeldelse af udførte arbejder, samt om adgang for kommuner og værker m. fl. til midlertidigt at standse ekspedition af nye sager fra en mester, som gentagne gange har vist forsømmelighed med hensyn til de foreskrevne anmeldelser, oplysninger, tegninger m. v., indtil det mangelfulde forhold er bragt i orden.

Efter de gældende regler kan hver enkelt kommune udfærdige nærmere ordensmæssige forskrifter for udførelse af arbejder indenfor kommunens område samt for installationsværkstedernes indretning og udstyr. Ministeriet for offentlige arbejder har udarbejdet en vejledende standardinstruks, som i vidt omfang er lagt til grund af de kommuner, der har udstedt sådanne ordensmæssige forskrifter, omend med visse afvigelser for nogle kommuners vedkommende. Det er hensigten efter forhandling med kommunerne at udfærdige en instruks, der indeholder nogle fælles ordensmæssige forskrifter for alle kommuner.

De udgifter, der er forbundet med udstedelse og tilbagekaldelse af autorisationer m. v., forudsættes dækket ved periodiske afgifter, som erlægges af de autoriserede mestre.

Til § 4

I modsætning til de gældende regler, kræver loven ikke, at gas-, vand- og sanitetsmestre har værksted. Baggrunden for denne ændring er, at det meste af arbejdet i dag udføres på stedet eller i en værkstedsvogn, således at kravet om fast værksted i visse tilfælde kan virke urimeligt. — Endvidere er kravet om, at der ved kloakmesterens forretningssted skal være en »plads« udeladt, idet leverancer af materialer i dag ofte vil ske på selve arbejdsstedet ligesom kloakmesterens maskiner m. v. beføres direkte fra arbejdssted til arbejdssted.

Kravet i den gældende lov om, at ansøgeren skal have rådighed over sit bo, er ændret således, at kun manglende rådighed på grund af umyndighed eller konkurs kan medføre nægtelse af autorisation. Herved opretholdes samme krav til de autoriserede mestres formueforhold, som den gældende næringslov stiller til personer, der driver næring, hvortil der kræves næringsbrev. — I tilfælde, hvor ansøgeren er et aktieselskab eller lignende, er det forudsat, at reglen finder analog anvendelse, dersom selskabet er trådt i likvidation. Bestemmelserne i stk. 1, nr. 6) er indsat for at sikre, at den autorisationsudstedende myndighed får oplysning om de forhold, som bestemmelserne i § 5, stk. 1, om nægtelse af autorisation på grund af

strafbart forhold m. v. især tager sigte på. Der er ikke herved tilsigtet nogen begrænsning i indholdet i § 5, stk. 1, som også vil kunne finde anvendelse på andre forhold, end de her nævnte.

Bestemmelsen i stk. 2 er en videreførelse af den praksis, der har været fulgt i henhold til 1962-loven, hvorefter selskaber m. v. der driver virksomhed, som er omfattet af loven, efter nærmere retningslinier kan ansætte autoriserede mestre som leder af den pågældende afdeling, og således at visse af de krav, der stilles for opnåelse af autorisation, opfyldes af selskabet (kontor, sikkerhedsstillelse).

Ved bestemmelsen i stk. 3 er der opretholdt en mulighed for ministeren for offentlige arbejder til rent undtagelsesvis at dispensere fra eksamenskravet. Den tilsvarende bestemmelse i den gældende lov har kun været anvendt i nogle ganske enkelte tilfælde. Dispensationsadgangen er opretholdt, da der ikke på forhånd kan ses bort fra, at der vil kunne forekomme ganske ekstraordinære tilfælde, hvor en dispensation vil være rimelig, f. eks. hvor en ansøger kan dokumentere, at han har gennemgået en uddannelse, der ganske svarer til den foreskrevne prøve.

Bestemmelsen i stk. 4 svarer til § 2, stk. 3, og § 4, stk. 3, i den gældende lov, som ændret ved lov nr. 563 af 21. december 1972.

Til § 5

Såfremt ansøgeren er dømt for strafbart forhold, der begrunder nærliggende fare for, at han vil misbruge sin tilladelse, jfr. borgerlig straffelovs § 78, stk. 2, eller han iøvrigt i stilling eller erhverv har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at han ikke vil drive virksomheden på forsvarlig måde, kan autorisationen nægtes ham. Nægtelse af autorisation i henhold til stk. 1, nr. 3) vil eksempelvis kunne ske i tilfælde, hvor ansøgeren på grund af forsømmeligt forhold, der ikke har medført straf, tidligere har mistet en autorisation i henhold til denne lov eller på andre lignende områder (f. eks. som elinstallatør). Det er dog herved forudsat, at der kun tages hensyn til forhold, som set i relation til forholdets karakter ligger indenfor en vis rimelig tid.

Man har fundet det rimeligt, at afslag begrundet med de i stk. 1, nr. 3) nævnte forhold, hvor en faglig vurdering vil kunne spille ind, kan forlanges forelagt for det i § 9 omhandlede nævn. I øvrigt kan spørgsmålet om nægtelse af autorisation af den, der har fået afslag, prøves ved domstolene

efter de almindelige regler om domstolskontrol med forvaltningen i grundlovens § 63.

Til § 6

Efter de gældende regler skal en autoriseret mester stille depositum for forsvarlig udførelse af installationsarbejde i hver enkelt kommune, hvor han ønsker autorisation. Med den landsdækkende autorisationsordning indføres i stedet en central garantistillelse, der dækker arbejder udført overalt i landet af den pågældende mester. Anvendelse af de deponerede beløb vil kunne ske efter samme retningslinier som efter den gældende lovs § 8, stk. 1. Det vil sige, at der kan dækkes udgifter til arbejder, som er nødvendige af hensyn til det fælles forsynings- eller kloakanlæg eller for at bringe installationen i overensstemmelse med de gældende forskrifter. Derimod kan depotet ikke anvendes til dækning af tab, som en forbruger iøvrigt lider ved det mangelfulde arbejde. Der vil ikke ske indskrænkninger i de enkelte kommuners mulighed for at trække på garantistillelsen. Da sikkerheden må stilles overfor den autorisationsudstedende myndighed, og da det derfor alene er denne myndighed, der overfor sikkerhedsstilleren – f. eks. en bank eller et forsikringselskab – er legitimeret til at kræve udbetaling af sikkerheden, må trækket på sikkerheden ske ved myndighedens foranstaltning. – Det er imidlertid forudsat, at dette skal ske umiddelbart på kommunens forlangende og uden at den autorisationsudstedende myndighed foretager nogen vurdering af kravet. De nærmere regler om, hvorledes træk på garantistillelsen rent praktisk gennemføres, fastsættes af ministeren for offentlige arbejder efter forhandling med kommunerne.

Sikkerhedens størrelse samt reglerne for, hvorledes mesteren skal supplere anvendte sikkerhedsbeløb, fastsættes generelt og under hensyntagen til, at der skal skabes rimelig sikkerhed for dækning af udgifter, som flere kommuner m. v. måtte have pådraget sig uafhængigt af hinanden. Beløbets størrelse skal forhandles med kommunerne og mesterorganisationerne. Det må forventes, at beløbet bliver af en størrelsesorden på mellem 10.000 og 25.000 kr. pr. mester, og det forudses derfor, at mestrene i vidt omfang vil benytte sig af forsikringsordninger, bankgarantier eller lignende garantiordninger, f. eks. garantistillelse fra den pågældende mesterforening. Sikkerhedens størrelse vil kunne ændres i takt med prisudviklingen. Sådanne ændringer vil også kunne gøres gældende overfor

allerede autoriserede mestre, hvis sikkerhedsstillelse i givet fald må reguleres til det ændrede beløb.

Til § 7

Bestemmelsen i stk. 1 om bortfald af autorisationer ved konkurs finder analog anvendelse, hvor autorisationen indehaves af et selskab, der træder i likvidation.

Således som den gældende lovgivning er blevet administreret er der også i dag mulighed for midlertidig videreførelse af en virksomhed, hvis indehaver er afgået ved døden eller f. eks. på grund af sygdom midlertidigt bliver ude af stand til at varetage sine opgaver. Det er nemlig forudsat, at kommunerne i sådanne tilfælde vil kunne tillade en anden autoriseret mester at anmelde og tage ansvaret for den pågældende virksomheds installationsarbejde – hvilket ellers ikke er lovligt – i en vis periode, indtil forholdene afklares, f. eks. ved at der antages en bestyrer, der opfylder eksamenskravene m. v. Ved bestemmelsen i § 7, stk. 2, er det forudsat, at denne praksis benyttes i tilfælde, hvor sikkerhedsmæssige hensyn ikke taler herimod.

Til § 8

Kommunalbestyrelserne vil fortsat være de myndigheder, der i forbindelse med administrationen af byggelovgivningen kommer oftest og nærmest i kontakt med de autoriserede mestre. Det er derfor naturligt og mest praktisk, at kommunerne i samme omfang som hidtil fører kontrol med, at reglerne om autorisation overholdes.

Bestemmelsen i stk. 2 om kommuners og forsyningsvirksomheders indberetningspligt tager sigte dels på overtrædelse af selve lovens bestemmelser, især af kravet om autorisation (f. eks. stråmandsvirksomhed), dels på tilfælde, hvor den autoriserede mesters forsømmelser iøvrigt vil kunne medføre autorisationernes tilbagekaldelse. Ved vurderingen af, hvilke forhold der bør indberettes, må kommunen eller forsyningsvirksomheden tage i betragtning, at overtrædelser, der ikke ved deres grovhed i sig selv er tilstrækkelige til at medføre tilbagekaldelse, vil kunne få denne virkning, såfremt der er tale om gentagne overtrædelser, og der foreligger tilsvarende indberetninger herom fra andre kommuner eller forsyningsvirksomheder. Såfremt der er tale om overtrædelse af forskrifter af ren ordensmæssig karakter, bør indberetning imidlertid ske, dersom der er mistanke om, at reglerne bevist eller systematisk tilsidesættes af den pågældende mester.

Til § 9

Ifølge § 8, stk. 2, i 1962-loven kan den kommunalbestyrelse, der har meddelt en autorisation, tilbagekalde autorisationen i tilfælde af grov eller gentagen forsømmelighed ved udførelsen af installationsarbejder eller overtrædelse af de ordensmæssige forskrifter.

Muligheden for tilbagekaldelse af autorisationen på dette grundlag bør opretholdes, men da vurderingen af overtrædelsen ofte vil kræve en faglig indsigt, som Danmarks Gasmateriel Prøvning – i hvert fald for så vidt angår vand- og afløbsinstallationer – ikke er i besiddelse af, har man ment, at afgørelsen bør henlægges til et uafhængigt nævn, hvori den fornødne faglige ekspertise er repræsenteret, og som i øvrigt kan sikre en upartisk afgørelse af spørgsmålet. Det er derfor foreslået, at den administrative afgørelse træffes endeligt af et nævn med en dommer som formand og i øvrigt sammensat med ligelig repræsentation af kommunale ingeniører og praktiserende mestre. Det er forudsat, at de fagligt kyndige medlemmer udpeges efter indstilling henholdsvis fra kommunerne og fra mesterorganisationerne. På gas-, vand- og sanitetsområdet er det forudsat, at de ingeniører og mestre, der udpeges, er i besiddelse af eller vil kunne skaffe sig indsigt i den nødvendige tekniske sagkundskab på alle tre fagområder, herunder også flaskegasinstallationer.

Til §§ 10–11

Tilsvarende bestemmelser findes i andre love, f. eks. lov nr. 220 af 31. maj 1963 om landinspektørvirksomhed §§ 11–12 og lov nr. 68 af 15. marts 1967 om statsautoriserede revisorer §§ 20–21.

Til § 13

Bestemmelsen er indsat for at skabe et udtrykkeligt forbud imod, at personer eller virksomheder, der ikke opfylder betingelserne for at opnå autorisation, ved at anvende en lignende stillingsbetegnelse forleder forbrugerne til at tro, at de er berettiget til at udføre arbejder, hvortil der kræves autorisation. Eksempelvis vil det være forbudt for sådanne personer eller virksomheder at betegne sig som »gas-, og vandmester« eller »kloakmester«.

Til § 14

Bestemmelsen svarer til § 12 i den gældende lov og forudsættes administreret på samme måde som hidtil.

Til § 15

Som nævnt i bemærkningerne til § 1 er der i lovforslaget foretaget en særskilt fastsættelse af området for gasreglementet. Det er ved udformningen af § 15 klargjort, at gasreglementet kan omfatte forskrifter for alle gasførende tekniske dele, uanset om arbejde ved de pågældende installationer falder ind under kravet i § 2 om autorisation. Som nævnt i de almindelige bemærkninger er baggrunden herfor især at skabe klar hjemmel for indførelse af regler for distributionsledninger for naturgas, dvs. for den del af naturgasledningsnettet, der ligger imellem det overordnede transmissionsanlæg og de installationer, der i dag er omfattet af gasreglementet (husinstallationer, stikledninger m. v.). Bestemmelsen giver tillige mulighed for at fastsætte bindende regler for udførelse af andre installationer, der falder udenfor de autoriserede mestres arbejdsområde, f. eks. installationer, som indgår i forsyningsledninger for flaskegas – Uanset at disse installationer i dag udføres af flaskegasleverandørerne, som må formodes at udføre disse arbejder på forsvarlig måde, vil det af sikkerhedsmæssige grunde kunne være påkrævet at fastsætte forskrifter herfor, som er bindende for alle.

I det omfang, der med hjemmel i anden lovgivning er eller bliver fastsat forskrifter for særlige installationer og anlæg, vil gasreglementets bestemmelser blot skulle henvise til disse forskrifter. Dette gælder f. eks. de gældende regler for beholdere til flaskegas.

Der er ikke konkrete planer om med hjemmel i § 15 at fastsætte regler for de egentlige gasværkers hovedledninger.

Reglerne for distributionsledninger for naturgas er forudsat indarbejdet i et tilsvarende regelsæt for transmissionsanlægget, således at der udarbejdes én samlet norm for hele naturgasledningssystemet. Det er endvidere forudsat, at der i normen er udpeget ét organ, formentlig Energistyrelsen under handelsministeriet, til at koordinere administrationen af reglerne (fortolkning, ajourføring, dispensationsansøgninger).

Til § 16

Bestemmelsen svarer til § 13, stk. 2 i 1962-loven, således som denne er blevet administreret i praksis. I den i stk. 4 nævnte forretningsorden fastlægges en nærmere afgrænsning mellem principielle spørgsmål, som kræver forelægelse for Det rådgivende Gasudvalg inden de endeligt afgøres af ministeren, og mere administrative sager, som

umiddelbart kan afgøres af Danmarks Gasmateriel Prøvning.

Til § 17

Bestemmelsen svarer i store træk til § 13, stk. 4 i den gældende lov, således som denne er blevet fortolket ved udarbejdelsen af det nuværende gasreglement. Følgende skal dog bemærkes:

ad nr. 1 og 2): Også i det nuværende gasreglementet er der af sikkerhedsmæssige grunde fastsat bestemmelser om vedligeholdelse og benyttelse af gasinstallationer og gasapparater m. v. Ved udformningen af lovforslaget er der skabt klar hjemmel for bibeholdelse af disse regler.

ad nr. 5-7): Det bør klart fremgå af loven, at der er hjemmel til at føre kontrol med gasinstallationer og gasmateriel i det omfang sikkerhedsmæssige grunde kræver det, og at mestrene bl. a. derfor er pligtige at anmelde installationsarbejder til gasleverandøren. Bestemmelserne kan omfatte dels forskrifter for omfanget og gennemførelsen af gasleverandørernes tilsyn med gasinstallationer og af Danmarks Gasmateriel Prøvnings kontrol med godkendt gasmateriel, dels bestemmelser, der forpligter fabrikanter, forhandlere og forbrugere til at underkaste sig sådanne tilsyns- og kontrolordninger.

Med hensyn til gasleverandørernes tilsyn bemærkes, at der på baggrund af et forholdsvist stort antal ulykker forårsaget af dårligt eller reglementsstridigt udførte flaskegasinstallationer, er gennemført en frivillig ordning, hvorefter skorstensfejermestrene efter aftale med flaskegasleverandørerne fører tilsyn med flaskegasinstallationer i husholdningerne. Det er endnu ikke helt klarlagt, hvor effektivt denne ordning vil fungere i praksis, men såfremt ordningen giver tilfredsstillende resultater, er det ikke hensigten at indføre nye kontrolbestemmelser på dette område. Der er ej heller aktuelle planer om indførelse af nye tilsynsbestemmelser for andre gasforsyningsområder. Der bør imidlertid, såfremt udviklingen i ulykkestallet måtte nødvendiggøre det, være mulighed for at indføre pligt for gasleverandøren til at føre forsvarligt tilsyn med de installationer, hvortil levering af gas sker.

Bestemmelsen om pligt for fabrikanter og forhandlere til at underkaste sig kontrolundersøgelser af godkendt gasmateriel er fortrinvis indsat med henblik på de kontrolordninger, som vil være nødvendige for gennemførelse af De europæiske Fællesskabers direktiver om harmonisering af medlemsstaternes lovgivninger vedrørende gasmateriel.

Sådanne direktiver, der vil muliggøre prøvning og godkendelse af gasmateriel i en medlemsstat med virkning for hele fællesskabsområdet, er for tiden under udarbejdelse.

Kontrolbestemmelsen bør dog kunne finde tilsvarende anvendelse på gasmateriel, der er prøvet og godkendt efter de interne danske regler.

ad nr. 8): Det må forventes at blive en forudsætning for gennemførelsen af de harmoniserende regler om prøvning og godkendelse af gasmateriel, at de enkelte medlemsstater drager omsorg for, at reglerne ikke gøres illusoriske ved, at gasleverandørerne som betingelse for tilslutning til forsyningsnettet m. v. fastsætter særlige krav til materiellets indretning og funktion, som afviger fra de harmoniserende regler.

ad nr. 10): Ligesom der i brandlovens § 40 er en generel bemyndigelse for justitsministeren til at udfærdige bestemmelser, der er fornødne til forebyggelse af brandfare, bør ministeren for offentlige arbejder bemyndiges til at fastsætte regler til imødegåelse af gasulykker, uanset at de fornødne regler eventuelt ikke direkte kan henføres under nr. 1)-9).

Til § 18

Bestemmelsen svarer til § 13, stk. 4, punkt f) i 1962-loven, men er udskilt til en selvstændig paragraf. Afgifterne fastsættes årligt på grundlag af de forventede udgifter, og det er derfor ikke hensigtsmæssigt, at fastsættelsen af afgifterne optages i gasreglementet.

Til § 19

Reglen i stk. 4, om 10 års forældelsesfrist for strafansvaret ved overtrædelse af gasreglementet m. v. skyldes, at overtrædelse af installationsforskrifter typisk vil optræde som skjulte fejl og først vil kunne konstateres længe efter arbejdets udførelse.

Til § 20

Loven bør træde i kraft kort tid efter dens vedtagelse, bl. a. med henblik på udfærdigelse af overgangsbestemmelser i henhold til § 20, stk. 4. Efter lovforslagets vedtagelse forestår imidlertid et betydeligt arbejde med hensyn til forberedelse af lovens iværksættelse, og der vil hengå nogen tid, før udstedelsen af de landsdækkende autorisationer, herunder konstateringen af tilstedeværelsen af den krævede garantistillelse vil kunne være tilendebragt. Da dette må være gennemført inden lovens

bestemmelser herom får virkning, foreslås tidspunktet herfor fastsat af ministeren for offentlige arbejder.

Til § 22

De i stk. 1 nævnte overgangsautorisationer er udstedt til personer, der ikke opfylder eksamenskravene i 1962-loven. Disse autorisationer gælder ifølge 1962-loven kun for det geografiske område, hvortil de oprindeligt er udstedt. Indehaveren af disse autorisationer bør fortsat have mulighed for at udøve deres næring i samme omfang som hidtil, men autorisationernes gyldighedsområde bør på den anden side heller ikke udvides, idet så mange som muligt må tilskyndes til at bestå den foreskrevne prøve. Også disse mestre må være underkastet de almindelige vilkår for virksomhedens udøvelse og autorisationernes opretholdelse. Det er derfor i stk. 2 foreslået, at de i henhold til § 3, stk. 3 fastsatte ordensmæssige forskrifter samt reglerne om garantistillelse og om bortfald og frakendelse af autorisationerne m. v. skal gælde for overgangsautorisationerne, dog således at garantistillelsen generelt må fastsættes til et lavere beløb end for de landsdækkende autorisationer. Da de pågældende

mestre ikke drager fordel af den rationalisering, som den landsdækkende autorisationsordning indebærer, kan der dog blive tale om at fritage disse mestre for afgift i henhold til § 3, stk. 4. Det er forudsat, at disse mestre registreres hos Danmarks Gasmateriel Prøvning på grundlag af oplysning fra kommunerne om, hvilke overgangsautorisationer, der er i kraft i dag, samt at Danmarks Gasmateriel Prøvning giver de pågældende meddelelse herom med oplysning om de vilkår, der gælder for autorisationernes opretholdelse m. v.

Efter bestemmelsen i § 22, stk. 3 skal øvrige mestre, som er autoriseret i henhold til 1962-loven, og som derfor har bestået den godkendte prøve, umiddelbart have meddelt autorisation i henhold til § 3, stk. 1, dvs. en autorisation, som gælder for hele landet.

Det er forudsat, at disse autorisationer udstedes på grundlag af oplysninger fra kommunerne om, hvilke hjemstedsautorisationer, der er i kraft i dag. De pågældende skal derfor overfor Danmarks Gasmateriel Prøvning alene dokumentere, at de nye generelle bestemmelser om sikkerhedsstilling i henhold til § 6 er opfyldt.

Lov om visse forhold vedrørende gas-, vand- og afløbsinstallationer og dertil hørende kloakledninger

(som ændret ved lov nr. 563 af 21. december 1972 og lov nr. 229 af 12. juni 1975)

VI FREDERIK DEN NIENDE, af Guds Nåde Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Lovens område

§ 1. Denne lov vedrører installationer for forsyning med gas (herunder naturgas) og vand fra forsyningsanlæg for flere end en enkelt forbruger, flaskegasinstallationer samt afløbsinstallationer og dertil hørende kloakledninger.

Stk. 2. For så vidt angår gasinstallationer, henhører under lovens område også de i sådanne installationer benyttede materialer og brugsgenstande.

Stk. 3. Uden for lovens område falder gasværkers hovedledninger og vandværkers hoved- og forsyningsledninger samt gade- og hovedkloakker.

Kapitel 2

Autorisationer og mesterprøver

§ 2. Arbejder ved de i § 1 omhandlede installationer og ledninger må kun udføres af personer, der har bestået en af ministeren for offentlige arbejder godkendt prøve for gas-, vand- og sanitetsmestre, henholdsvis kloakmestre, jfr. dog §§ 16 og 17, og som har opnået autorisation som gas-, vand- og sanitetsmester, henholdsvis som kloakmester, jfr. dog § 3, stk. 2, § 16 og § 17, stk. 2. Bestem-

melsen om prøve og autorisation er dog ikke gældende for arbejder ved de i § 1 omhandlede installationer, som udføres af pågældende værker eller kloakanlæg ved eget personale inden for deres respektive forsynings-, henholdsvis kloakområde.

Stk. 2. Hvor forholdene i øvrigt særlig taler derfor, kan ministeren for offentlige arbejder dispensere fra den i stk. 1 anførte betingelse om aflæggelse af prøve.

Stk. 3. I det omfang det er nødvendigt for at gennemføre regler fastsat af De europæiske Fællesskaber, kan ministeren for offentlige arbejder fastsætte bestemmelser om, at personer, der har drevet tilsvarende virksomhed i et andet medlemsland, og som råder over det nødvendige kendskab til de danske installationsforskrifter, er fritaget for at aflægge prøve.

Stk. 4. Ministeren for offentlige arbejder kan helt eller delvis undtage fra nærværende kapitels regler arbejder ved sådanne til brug i husholdningen bestemte flaskegasanlæg, der ikke sættes i forbindelse med faste rørinstallationer. Ministeren kan derhos for disse anlæg fastsætte regler, der kan træde i stedet for nærværende kapitels, samt regler om flaskegasleverandørernes tilsyn med anlæggenes opstilling.

Bilag til f. t. l. vedr. vand- og afløbsledninger.

§ 3. De i § 2 omhandlede autorisationer gives af de enkelte kommunalbestyrelser (i København magistraten). Når en ansøger angiver at ville drive erhvervsmæssig virksomhed som gas-, vand- og sanitetsmester eller som kloakmester og i henhold til § 4 har krav på autorisation, skal autorisationen udfærdiges som gældende for hele den pågældende kommune, medmindre ansøgeren begærer den begrænset til et mindre område.

Stk. 2. Ministeren for offentlige arbejder kan dog uanset bestemmelsen i stk. 1 bemyndige statsinstitutioner til at lade de arbejder inden for deres egne installationer og ledninger, som ellers er forbeholdt autoriserede mestre, udføre af personer, som er ansat i vedkommende institutioner og har bestået en i henhold til § 2, stk. 1, godkendt prøve for gas-, vand- og sanitetsmestre, henholdsvis kloakmestre.

§ 4. Enhver, som har bestået en i henhold til § 2 godkendt prøve for gas-, vand- og sanitetsmestre eller for kloakmestre eller har opnået dispensation efter § 2, stk. 2, eller som er fritaget for prøve efter de bestemmelser, der er fastsat i medfør af § 2, stk. 3, kan kræve sig autoriseret som gas-, vand- og sanitetsmester, henholdsvis kloakmester, jfr. dog § 5, når han endvidere

- 1) inden for vedkommende kommune har fast værksted med telefon eller som kloakmester har fast kontor med telefon og plads, jfr. § 10,
- 2) som sikkerhed for den forsvarlige udførelse af de ham overdragne arbejder deponerer et af vedkommende kommunalbestyrelse generelt fastsat beløb eller stiller en efter kommunalbestyrelsens skøn betryggende sikkerhed for, at et sådant beløb er til rådighed,
- 3) kan dokumentere inden for de sidste 5 år at have haft mindst 1 års praktisk arbejde i branchen, såfremt der er forløbet 5 år fra den dag, han bestod mesterprøven, og
- 4) ikke er ude af rådighed over sit bo.

Stk. 2. Den, der i henhold til bestemmelserne i nærværende paragraf har begæret og fået udstedt ubegrænset autorisation som gas-, vand- og sanitetsmester eller som kloakmester, skal alene opfylde kravet om sikkerhedsstilling for at opnå tilsvarende autorisation i andre kommuner, jfr. dog § 5.

Stk. 3. I det omfang det er nødvendigt for at gennemføre regler fastsat af De europæiske Fællesskaber om udveksling af tjenesteydelser, kan ministeren for offentlige arbejder fastsætte bestemmelser om, at personer, der driver tilsvarende virksomhed i et andet medlemsland, fritages for at opfylde kravet i stk. 1, nr. 1.

§ 5. Uanset om en person opfylder betingelserne i § 4 for at kunne kræve sig autoriseret som gas-, vand- og sanitetsmester eller som kloakmester, skal vedkommende kommunalbestyrelse kunne nægte autorisation, såfremt ansøgeren inden for de sidste 3 år er straffet for overtrædelse af nærværende lov eller bestemmelser udstedt i henhold til nærværende lov. Samme virkning har straf, der for forseelser i forbindelse med de i nærværende lov omhandlede installationer er idømt inden for de sidste 3 år i medfør af § 9 i lov nr. 151 af 7. maj 1937 om tekniske installationer.

Stk. 2. Den, der efter tidligere at have været autoriseret har mistet sin autorisation på grund af et af de i § 8, stk. 2, omhandlede forhold, skal ligeledes ikke have noget krav på fornyet autorisation.

Stk. 3. Har ansøgeren drevet tilsvarende virksomhed i et andet medlemsland inden for De europæiske Fællesskaber, anvendes stk. 1 og 2 tilsvarende på overtrædelser af dette lands installationsforskrifter og på fratagelse af autorisation i dette land.

§ 6. Beslutninger af kommunalbestyrelser, hvorved en ansøgt autorisation nægtes eller begrænses, skal være ledsaget af en begrundelse og kan, når betingelserne i § 4 ikke er opfyldt, samt i de i § 5 omhandlede tilfælde af vedkommende ansøger påklages til ministeren for offentlige arbejder.

Stk. 2. Klage skal ske inden 8 uger efter, at den pågældende afgørelse er meddelt ansøgeren ved forkyndelse eller anbefalet brev.

Stk. 3. Ansøgeren skal samtidig med meddelelsen om afgørelsen gøres bekendt med sin klageret og med klagefristen.

§ 7. Såfremt en mester ophører med at opfylde de i § 4, stk. 1, nr. 1) og 4), fastsatte betingelser, bortfalder enhver ham meddelt autorisation.

§ 8. Er utilfredsstillende arbejde udført af en autoriseret mester eller af hans personale,

kan den kommunalbestyrelse, der har meddelt autorisationen, træffe beslutning om anvendelse af det af mesteren deponerede beløb til skadesløsholdelse af vedkommende gas- eller vandværk eller flaskegasleverandør eller kommunale kloaksystem eller den, hvem det i øvrigt pålægges at udbedre mesterens mangelfulde arbejde, for udgifter, der herved måtte være påført samme. Det deponerede beløb bliver derefter inden udløbet af en af kommunalbestyrelsen fastsat frist på ny at bringe op på sin oprindelige størrelse. Sker dette ikke, kan autorisationen suspenderes, og har indbetaling af depositum ikke fundet sted inden et års forløb, bortfalder autorisationen endeligt.

Stk. 2. Når den kommunalbestyrelse, der har meddelt en autorisation, finder, at en mester har udvist grov eller gentagen forsømmelighed ved udførelsen af installationsarbejder, eller at han har gjort sig skyldig i grov eller gentagen overtrædelse af de af kommunalbestyrelsen i medfør af § 10 udfærdigede ordensmæssige forskrifter, kan den pågældende kommunalbestyrelse tilbagekalde autorisationen på tid fra 1 til 5 år eller indtil videre.

Stk. 3. En given autorisation kan endvidere tilbagekaldes af vedkommende kommunalbestyrelse, når en autoriseret mester i et tidsrum af 5 år ikke har udført installationsarbejder inden for den pågældende kommune.

§ 9. De i henhold til § 8, stk. 2, truffne beslutninger kan af mesteren indbringes for domstolene inden 8 uger efter, at den pågældende beslutning er meddelt ham ved forkyndelse eller anbefalet brev. Sagsanlæg har opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, at mesteren under sagens behandling ikke må udøve virksomhed, som omfattes af denne lov.

Stk. 2. De i henhold til § 8, stk. 3, af kommunalbestyrelsen truffne beslutninger kan af vedkommende mester påklages til ministeren for offentlige arbejder.

Stk. 3. Klage skal ske inden 8 uger efter, at den pågældende beslutning er meddelt vedkommende mester ved forkyndelse eller anbefalet brev.

Stk. 4. Mesteren skal samtidig med meddelelsen om en i henhold til § 8, stk. 2, truffen beslutning gøres bekendt med sin ret til

at indbringe beslutningen for domstolene og med den for sagsanlæg fastsatte frist.

Stk. 5. Når beslutning er truffet i henhold til § 8, stk. 3, skal mesteren samtidig med meddelelsen herom gøres bekendt med sin klageret og med klagefristen.

§ 10. De enkelte kommunalbestyrelser kan under iagttagelse af den bestående lovgivnings bestemmelser i en instruks fastsætte nærmere ordensmæssige forskrifter for udførelsen af de arbejder inden for den pågældende kommune, hvortil autorisation i henhold til nærværende lov udkræves. I sådanne forskrifter skal fastsættes bestemmelser om installatørværksteders indretning og udstyr. Ministeren for offentlige arbejder udfærdiger efter forhandling med de interesserede organisationer vejledende forskrifter for de minimumskrav, der til enhver tid bør stilles til værkstedernes indretning og forsyning med instrumenter og hjælpeværktøj.

Stk. 2. Spørgsmålet om, hvorvidt en ordensmæssig bestemmelse med føje er optaget i en i medfør af stk. 1 udfærdiget instruks, kan forelægges ministeren for offentlige arbejder, der endeligt afgør sagen.

§ 11. De enkelte kommunalbestyrelser har pligt til at holde ministeren for offentlige arbejder eller et af ministeren udpeget organ underrettet om alle af vedkommende ledelse truffne beslutninger om suspension eller tilbagekaldelse eller tilbagegivelse af autorisationer samt om ethvert tilfælde, hvor det kommer til vedkommende kommunalbestyrelses kundskab, at en i kommunen autoriseret mester er straffet for overtrædelse af denne lov, eller at han ikke længere opfylder betingelserne for at vedblive at være autoriseret, jfr. § 7.

Stk. 2. Ved ministeren for offentlige arbejders foranstaltning føres et register over de i stk. 1 omhandlede indberetninger. Oplysninger om registrets indhold må ikke uden ministeren for offentlige arbejders samtykke meddeles andre end kommunalbestyrelser og flaskegasleverandører. De enkelte mestre har altid krav på at få oplysning om, hvad der er registreret om de pågældende selv.

§ 12. Til at overvåge afholdelsen af de i § 2 omhandlede prøver nedsætter ministeren for offentlige arbejder en eller flere eksamenskommissioner, hvis medlemmer udpeges

af ministeren efter forhandling med de interesserede organisationer, kommunale sammenslutninger m. v. Ministeren fastsætter de nærmere regler for kommissionernes virksomhed samt forskrifter for aflæggelse af prøverne, herunder hvilket undervisningsmateriale der skal benyttes. For deltagelse i prøverne erlægges et gebyr, hvis størrelse fastsættes af ministeren for offentlige arbejder og således, at det svarer til udgifterne ved afholdelsen af prøverne.

Kapitel 3

Reglement for gasinstallationer

§ 13. Ministeren for offentlige arbejder bemyndiges til i et reglement (gasreglementet) at fastsætte forskrifter for udførelse af gasinstallationer og prøvning af gasmateriel.

Stk. 2. Som bistand for ministeren for offentlige arbejder ved udarbejdelsen og administrationen af gasreglementet nedsættes et udvalg, hvis medlemmer udnævnes af ministeren efter forhandling med de interesserede organisationer, kommunale sammenslutninger m. v.

Stk. 3. Udvalget indsender forslag til forretningsorden til ministeren for offentlige arbejder til denne godkendelse.

Stk. 4. I gasreglementet kan der fastsættes:

- a) tekniske bestemmelser, der bliver at iagttagelse ved udførelse af de i § 1 omhandlede gasinstallationer,
- b) krav, der bliver at stille til indretningen og funktionen af de ovne og andre apparater samt armaturer og slanger, som indgår i sådanne installationer,
- c) bestemmelser om, at materiellet skal være godkendt af og forsynet med et mærke fra fornævnte udvalg,
- d) forbud mod til brug i indlandet at fremstille, indføre, sælge eller udlevere sådant materiel, såfremt dets anvendelse vil være i strid med reglementets bestemmelser,
- e) eventuelle overgangsbestemmelser med hensyn til allerede installeret materiel, som ikke er i overensstemmelse med reglementets bestemmelser,
- f) afgifter, der af gasleverandører samt fabrikanter eller forhandlere vil være at erlæg-

ge til udvalget til afholdelse af de med sammes virksomhed forbundne udgifter.

Kapitel 4

Straffebestemmelser

§ 14. Enhver, der uden i medfør af nærværende lov at være berettiget dertil udfører arbejde ved af loven omfattede installationer og ledninger m. v., straffes med bøder. På samme måde straffes den, der lader de nævnte arbejder udføre af personer, som ikke efter loven er berettiget dertil. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, andelselskab el. lign., kan selskabet som sådant pålægges bødeansvar.

§ 15. I de i henhold til §§ 10 og 13 udfærdigede forskrifter kan der fastsættes straf af bøder for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Kapitel 5

Overgangs- og ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 16. Ministeren for offentlige arbejder er bemyndiget til at udfærdige overgangsbestemmelser.

§ 17. Lov nr. 151 af 7. maj 1937 ophæves.

Stk. 2. De i medfør af den hidtidige lovgivning udfærdigede autorisationer vedbliver at have gyldighed i samme omfang som hidtil, indtil de ændres eller tilbagekaldes i medfør af bestemmelser i denne lov. Det samme gælder de i medfør af fornævnte lovs § 4, stk. 2, udfærdigede reglementariske ordensmæssige bestemmelser, dog kun for så vidt de ikke er uforenelige med bestemmelser i nærværende lov.

§ 18. Denne lov gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft i Grønland med de lempelser, som følger af de særlige grønlandske forhold.

Stk. 2. Loven træder i kraft den 1. juli 1962.